

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
 Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
 Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A választási törvény reformjából.

A „Debreczen“ számára írta:
Sághy Gyula orsz. képviselő.

— június 14.

A parlamenti reform, Andrásy Gyula gróf belügyminiszternek egyik interpellációjára tett nyilatkozata szerint, küszöbön áll, mivel a választói jogra vonatkozó törvényjavaslat az őszi ülészak első hónapján belül minden esetre be lesz terjesztve.

Minden állam sajátlagos viszonyai szerint különféleképp állapítja meg azon kereteket, amelyekben belül az általános választójog érvényesülésének tért engedhet és ehhez képest minden államban vannak különböző kivételek és korlátok megállapítva az általános választójog alkalmazása tekintetében. Ebből következik, hogy az államok különböző viszonyaihoz képest az általános választójog gyakorlati érvényesülésének keretei is különböznek.

Ezen keretek megállapításánál véleményünk szerint azon szempontnak kell dominálnak lennie, hogy az állam az összesség érdekét lévén hivatva képviselni, megvédeni és

érvényesíteni, az államügyeknek a választójog gyakorlása általi intézésében mindazok hivatvák elvileg résztvenni, akik az állam fentartásához akár vér, akár — legalább minimális — pénzáddal hozzájárulnak, az állam fentartása iránt megfelelő érzékkel, érdeklődéssel és igényei — szükséges megítéléséhez megfelelő értelmiséggel bírnak. Ellenben a választói jog élvezetéből mindazok kizárandók, akiknél mind ezen kellekek fel nem találhatók, vagy államellenes viselkedésük, különösen pedig a magyarnemzeti államra való vonatkozásban, annak nemzeti jellege elleni törekvéseik és izgatásai eвидens és cselekményeikben s eljárásukban határozottan konstatálva van.

Ezen alapfelfogásból kiindulva véleményünk szerint tehát minden férfi, ha az állam fentartásához vér, vagy legalább minimális pénzáddal járul, elvileg méltán igényt formálhatván arra, hogy annak ügyei intézésébe a választói jog útján befolyást gyakorolhasson, általában mindenkinek, aki katonakötelezettségének tényleg eleget tett, vagy ha katonai szolgálat mentessége, vagy alkalmatlansága folytán nem teljesített, legalább meghatározandó mi-

nimális egyenes adót fizet, melyet körülbelül 10 koronában lehetne megállapítani, a választói jog megadandó, ha az nagykorúságát már elérte, tehát huszonnegyedik életévét betöltötte.

Véleményünk szerint tulajdonképpen a választójog élvezetét a magyarul irni-olvasni tudáshoz kellene fűzni, mint az a 48- és függetlenségi párt programjának régtől fogva egyik nevezetes pontját képezi.

Azonban ha számolni kívánunk is azokkal az esetleges akadályokkal, mely miatt ez talán még most nem lenne keresztülvihető, azért addig is, míg ez megvalósítható lesz, a választói jog gyakorlásához mégis legalább a hazai élő nyelvek egyikén, az anyanyelven való irni- és olvasni tudás mindenestre meg kívánandó lenne, de megkívánandó lenne mégis annyi magyar nyelvismeret is, hogy a választó a hozzá, a választási eljárás folyamán magyar nyelven hozzáintézendő kérdéseket megértse és azokra magyarul kielégítőleg feleli képes legyen, mert a magyar nemzeti államban a választási eljárásnál is a magyar nyelvnek, mint hivatalos nyelvnek kizárólagosan érvényesül-

Mámor után.

— A „Debreczen“ számára írta: Zéta. —

I.

Ilonday Gyurka magára hagyta a táncolókat. Nagyon unalmasnak találta már a szünet utáni hosszú eserdást.

Olyan életunottság fogta el, mint a minőt a mulatsággal eltelt emberek szoktak érezni, ha egy átdorbézolt majális éj után a pezsgő gőze elszáll agyukból. Ideges lesz a cigány zenére, külön-külön hallja a cimbalmot, a bőgőt, a brácsát, az egész nem folyik össze harmonikusan önálló egésszé.

Most a bőgő taktusok kötik le figyelmét, majd csak az álmos kontrás vontatott játékát hallja kirini az egész muzsikából.

Mellére nehezedik a füledt, forró levegő, melyben egymást kergetik a parkettről fel szálló finom porszemek.

Bántja a csillár lobbanó fénye s izgatótá teszik a cigány előtt toporzékoló párok. Arra az egy helyben való izgás-mozgásra ideges lesz.

Szabadulni akart a teremből, ki, valahova a szabadba.

A szép asszony, amint ott táncolt a huszár kadetttal, utána kiáltott:

— Ha majd a maga nő ajára kerül a sor, jöjjön vissza!

Olyan ingerkedőleg kacagott utána. Vérpiros, duzzadt ajkai közül elővigyorgott gyöngyosor foga.

Ilonday Gyurka hátra sem fordult. Bántotta a vőgnélküli kacárság.

Az asszony pedig csak kacagott. Ilonday egy órával ezelőtt magyarázta a Hajdu fiuknak, hogy olyan dallamos kacagása nincs az egész társaságban senkinek, mint annak a veszedelmes szép asszonynak, azt állította, hogy Balló Bélánénak a nevetése egész zene. Most egy óra múlva visszatetszően idegesnek tünt fel előttem!

Elfanyarította az arcát. A frakk gomblyukába tuba-rózsa volt tűzve. A szép asszony csokrából került oda a szünet alatt.

Eddig nagyon szerette a kis virágot, most émelgyősnék találta illatát. Tele volt vele az egész terem, szerinte olyan koporsó szaggal. Fúj, — mintha szemfödőről jutott volna hozzá, sárga halottról.

Kiszakította gomblyukából. A kis fonynyadt virág oda csapódott a terem sarkába.

Ilonday Gyurkának nem esett az utjába, mégis rá taposott.

Valaki hátulról rátette a vállára a kezét. Berkó hadnagy volt, hívta a büffébe. Beleakasztotta a karját a Ilondayéba, vitte egy asztalhoz. Erősen ivott ma este, most abszintot rendelt.

Ilonday pedig csak hagyta magát vonszolni. Ugy látszott, mintha már gondolkodni sem volna képes. Pedig nagyon is gondolkodott.

A vigadó színes üvegein keresztül bevilágított az esős idő borongós szürke hajnala. Ilonday Gyurkának eszébe jutott a múlt napi alkony.

Minek is jött ő ide! Miért is hagyta ide csalatni magát Balló Béláné, a szép özvegy hírere.

II.

Két évvel ezelőtt találkozott vele, akkor még leány volt. Udvarolt neki, beszéltek is róluk egy darabig. Ugy emlékszik rá, hogy a leány úgy mutatta volna, hogy szereti s ő elhitta.

Addig volt.

Egy vadászaton vette a hirt, hogy a leány férjhez ment Balló Bélához.

Mikor meghallotta, valami szurást érzett ott a melle körül baloldalon. Egy ideig nagyon fájt valami ott benn. Azután elmúlt.

Addig volt az is.

Tegnap már mint özvegyvel találkozott vele. Ugy beszéltek róla, hogy nem igaz egyetlen mosolya sem, kacér, szivtelen. Hanem Ilonday nem igen hitt a jó barátoknak.

Eljött s találkozott vele. És milyen volt az a találkozás.

Az első tour alkalmával mintha elpirult volna az asszony, egész a homlokáig. A keze meg-meg reszketett az Ilonday vállán, mikor szóba jöttek az elmúlt idők.

Ilonday úgy érezte, hogy a vére a fejébe száll. Eszébe jutott a múlt.

Hát addig volt. Az asszony özvegy, most már ki áll utjokban, ha ő is úgy akarja.

És úgy tette az asszony mintha úgy akarná. Ilonday azt gondolta, hogy a mennyország lekéredkedett a táncterembe s hogy

nie kell, ez alól kivételnek helyt adni nem lehet.

S feltétlenül kívánatos lenne annak elfogadása is, amit az olasz választási törvény is ismer, hogy a választói jog élvezetéhez megköveteltessek legalább is az elemi népiskola négy osztályának az oktatási törvényünkben előírt sikerrel és eredménnyel való elvégzése. Ez ugyanis csak azon minimális értelmi foknak a tanusítását és megkivánását jelentené, ami az államügyekre való befolyáshoz méltán és teljes jogosultsággal igényelhető.

De ha már nem is köttetnek a választójog gyakorlása a magyarul írni és olvasni tudáshoz, annyi előny a magyar nyelvben való írni és olvasni tudásnak mégis volna nyújtandó, hogy azok, akik egyszerűen a magyar állameszméhez való ragaszkodásukat a magyar államnnyelvnek szóban, írásban és olvasásban való elsajátítása által is és másrésztől ezáltal egyszersmind az értelmiség bizonyos magasabb fokának az elérését is tanusítják, még ha katonai szolgálatot nem is teljesítettek és semmi adót nem fizetnek, akkor is megnyerjék a választói jogot. Ez egyúttal egyik garanciáját is képezi annak, hogy az általános választói jog mellett is a magyarságnak mint államfentartó fajnak szupremációja biztosított; másrészt hazai nemzetiségieink, a magyar nyelv törvényesen kötelező tanítása folytán az államnnyelvnek saját érdekükben való elsajátítására is rá lennének utalva.

Az ingyenes népoktatás

A képviselőház ülése.

(Fővárosi tudósítónktól.) Návay Lajos elnököl az ülésen.

A megnyitás után folytatják a közegészségügyi törvény tárgyalását.

minden üdve ott van abban a körtáncban, a mit együtt táncoltak az asszonnyal.

Mikor gömbölyű, telt karját ott érezte a mellén, nem cserélt volna azzal a mesebeli szegény halással, akit a tündér szép habcsóly lecsapott magához a vízi-palotába, királynak.

Eppen, hogy ez a tündér király jutott eszébe a dajka mesék közül!...

Egy szép álmom volt a szünet alatti idő is. Együtt soupezt a szép asszonnyal. Ott ült mellette a szép özvegy, meleg, husos karja odaért néha vállához. — Mikor koczintás közben ujjaiak találkoztak, Ilonday Gyurkának delejes áram futott végig minden tagjában.

Az asszonyon azonban nem látszott a pirulás, ha a szemé közé tévedt tekintete. Itta a pezsgőt tartózkodás nélkül.

Ilonday egyszer lopva megfogta a kezét s megszorította. Az asszony eltűrte, még vissza is szorította.

Ilonday azután valami duhaj nótát huzatott a cigánnyal s dalolta is. Az asszony beledudolt.

Szünet után, mikor együtt sétáltak az árkdok alatt, úgy tetszett, hogy az asszony egész felső testével odasimul a karjához.

A cigányok bele kezdtek a csárdásba, egyedül maradtak. Ilondaynak a fejébe szállott a pezsgő gőze, vagy megrészegedett az asszonyt körül lengő illattól.

Egy gondolat foglalkoztatta csak: most kitarja a szívét, megmondja, hogy szereti örületesen, imádatserüleg.

Mezőfi Vilmos a 23. szakaszról kevesli az orvosok szabadságidejét.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy a szolgálataira való tekintettel kaphatnak az orvosok nagyobb szabadságot is, de három hét felkötlenül jár nekik, ami nagy előny.

A szakaszt ezután változatlanul elfogadják.

Mezőfi Vilmos a 24. szakaszról kéri, hogy a járasorvos ne legyen fegyelmi hatósága a körorvosnak.

Wekerle Sándor az eredeti szakasz elfogadását kéri.

A szakaszt ezután változatlanul elfogadják.

Mezőfi Vilmos a 25. szakaszról, mely a nyugdíjintézet előkészítéséről szól, azt kéri, hogy a nyugdíjat visszamenőleg adják meg. Indítványozza továbbá, hogy a szolgálat közben munkaképtelenné vált orvosok több nyugdíjat kapjanak.

Wekerle miniszterelnök nem tartja elfogadhatónak Mezőfi indítványait.

A Ház a szakaszt elfogadja.

Beniczky Ödön a bábákról szóló szakaszról szerezte, ha a nem okleveles szülésznők intézményét eltörölnék, vagy legalább számuk apasztassák. Erre nézve indítványt ad be.

Berzsenyi Jenő hozzájárul Reviczky indítványához.

Wekerle miniszterelnök is hozzájárul az indítványhoz, miért is a 27. szakaszt úgy fogadják el, hogy minden község, amelynek legalább nyolcszáz lakosa van, okleveles bábát köteles tartani.

A következő szakaszokat változatlanul fogadják el.

Buzáth Ferenc a községi közegészségügyi bizottságoknál kéri, hogy a bizottságoknak több gyógyszerész tagja is lehessen. — Erre nézve indítványt terjeszt be.

Goldis László azt kéri, hogy ezeket a bizottságokat minden egyes körben állítsák fel.

Wekerle miniszterelnök hozzájárul Buzáth indítványához, Goldis indítványát azonban ellenzi.

A szakaszt Buzáth módosításával fogadják el. A többi szakaszt változatlanul fogadják el. A közegészségügy rendezéséről szóló törvényjavaslatot ezzel általánosságban és részleteiben elfogadják.

Kisebbségi javaslatok.

Következik az állami vasgyárak tüzelőanyagának beszerzésére vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása.

Egy pillanat választotta el attól, hogy örült vágyának eleget ne tegyen, hogy meg ne csókolja. Ebben a pillanatban egy blazirt ur zavarta meg őket. Ilonday csak ma ismerkedett meg vele, ott ült az asztalnál az is az asszony mellett túlról.

Bántóan közönyös arccal hívta táncra az asszonyt:

Ilonday Gyurkának veszekedni való kedve kerekedett, ököbe szorította a kezét s odasugta az özvegy fülébe, hogy ha elmegy azzal az emberrel, akkor az már holnap nem él.

Az asszony megrettent egy percre. Azután elkacagta magát, amint táncra távozott, visszafordította a fejét. Minden izom kacagott az arcán, amint félhalkan mondta Ilondaynak:

— Ez a vőlegényem!

Hát eddig volt. Később a huszárkadét könyörögte el a vőlegénytől az ujrát...

III.

Berkó hadnagy a cukrász lánnyal beszélgetett, észre sem vette a gondolataiba merült Ilondayt.

Az előt ott állott érintetlenül a pohár. A kavargó zöld folyadék oda vetette fényét a fehér abroszra, kellemetlenül erős szagot terjesztve. Ilonday csak nézte a libbenő fényt, — de nem tudta, hogy nézi.

Vagy talán mégis látta s azon gondolkodott, hogy nem maradt az ő számára más, csupán csak az a pohár... Sűrű egymásutánban...

Zlinszky István előadó elfogadásra ajánlja a javaslatot.

A javaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadják. Ezután vita nélkül fogadják el a javaslatot szakaszonként is.

Attérnek a vác—gödöllői h. é. vasút engedélyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

A javaslatot néhány felszólalás után általánosságban és részleteiben vita nélkül fogadják el.

Következik a rudolfsnádi ármentesítő és belvíz lecsapoló társulatnak uyuitandó rendkívüli segélyről szóló törvényjavaslat.

Szabó Károly előadó hosszasan indokolja a javaslatot a elfogadásra ajánlja.

A javaslatot a részletes tárgyalás alapjául elfogadják.

Szabó Károly előadó a második pontnál módosítást ajánl.

A javaslatot változatlanul fogadják el.

Az ingyenes népoktatás.

Következik az ingyenes népoktatásról szóló törvényjavaslat.

Felkiáltások: Nincs itt Apponyi!

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti. Szünet után.

Vertán Endre előadó a javaslat kulturális jelentőségét hangoztatja. Sok zaklatást fog megzúntatni ez a törvény és egy úttal alkalmas lesz arra, hogy a tanulási hajlandóságot felébressze szociális szempontból is fontos a javaslat.

Megemlíti azokat a támadásokat, amelyek már eddig érték a javaslatot, az államosítás szempontjából. — Igazságtalannak tartja ezeket a támadásokat, mert amíg a felekezetek egyöntetű álláspontja nem ösmeretes, addig ebben a kérdésben lehetetlen. Tárgyilag bírálatot mondani. A közoktatási és pénzügyi bizottságok nevében elfogadásra ajánlja.

Polit Mihály: Ezt a javaslatot minden európai ember csak lelkesedéssel fogadhatja. Nagy kulturális jelentősége van. Az autonómia szót ezután s azt hangoztatja, hogy minden felekezet védi saját autonómiáját, amelyek hosszú harcok árán tudott kivívni magának. Ezt az autonómiát a javaslat rendelkezései veszélyeztetik és ez a törvény hibája.

Attér a nemzeti népoktatásra. Az országban lakó nemzetiségieknek joguk van a nyelvükhöz és joguk van iskolában tanítani azt, mert Magyarország még nem magyarok országa... (Óriasi zaj, elnök csenget.)

Felkiáltások: Rendre, rendre.

Héderváry Lehel: Víz az öregnek.

Polit Mihály: Indítványozza a törvényjavaslatnak a napirendről.

Elnök: Polit képviselő ur beszédében ezt a kifejezést használta: Magyarország még nem a magyaroké. Minthogy a nemzetiségek egyenjogúsításáról szóló törvény Magyarországot egysége-nek és osztatlannak mondja, ezért a kifejezésért a leghatározottabban rendreutasítom. (Helyeslés.)

Polit Mihály: Szólni akar.

Elnök: Akár hogy gondolta képviselő ur a mondottakat, fentartom a rendreutasítást.

Apponyi Albert gróf az egyetemi kérdésről.

A főrendiházban a napokban a költségvetés tárgyalása alkalmával az egyetemi kérdésről érdekes kijelentéseket tett Apponyi Albert gróf kultuszminiszter. Kijelentéseit Takács Menyhért jászói prépost felszólalása provokálta, aki a kassai egyetem érdekében kérdezte meg a minisztert. Kassa egyik leg-erősebb rivalisa a harmadik egyetem dolgában Debrecennek, azonban a miniszter szavai megnyugvást kelthetnek bennünk is, mert kijelentette, hogy a kormány nemcsak harmadik, hanem több egyetemet kíván felállítani, melynek sorában — biztos, hogy — első lesz Debrecen.

Apponyi Albert gróf beszédét az Ország-

gyűlési Naplóból, teljesen hű szövegében a következőkben adjuk:

„Ami már most az egyetemi kérdést illeti, minden kétséget kizár az, hogy tarthatatlan állapotok vannak a főiskolai képzés terén Magyarországon. Az a túlszűkösödés, különösen a budapesti egyetemnek, ami észlelhető, azt az intenzív tanulást, azt az intenzív képzést és a tanári testületnek a tanulókkal való azt a benső érintkezését, amely egy helyes egyetemi életnek egyik ismérvét kell hogy kepezze, lehetetlenné teszi. En tehát már a múlt évi költségvetés tárgyalása alkalmával kijelentettem, hogy nemcsak egy harmadik, hanem több egyetemnek létesítését tartom még Magyarországon szükségesnek, amihez most hozzátehetem azt is, hogy azon városok közt, amely városok az én felfogásom szerint egyetemen részesítendők, okvetlenül helyet foglal Kassa városa is.

Már most arra nézve, hogy mikor leszek képes az egyetemi reformot kezembe venni, mikor leszek képes a törvényhozásnak előterjesztést tenni arra nézve, hogy egyetemeink számát szaporítsuk és hogy az egyetemi városok közül mely sorrendben lesznek azok egyetemmel ellátandók, erre nézve, méltóságos főnök, ebben a pillanatban nem nyilatkozhatom. Méltóztattak mindnyájan hallani a pénzügyminiszter urnak igen alapos figyelmeztetését, amely minket arra készít, hogy kiadásaink szaporításában mértéket tartunk, hogy abban a rohamos előrehaladásban, amelyet eddig az égető szükségletnek parancsszava alatt eszközölnünk kellett, egy bizonyos mérséklést vigyünk be, úgy, hogy valóban mindenkinek meg kell gondolnia, hogy teendőink sorrendjében mi az, ami égető, pillanatnyi, már ma kielégítést igénylő szükség és mi az, ami, bár a programba felveendő, bár minden evidenciában tartandó, mégis talán halasztást tűr, nagy nemzeti érdekeknek sérelme nélkül.

Ezek a tekintetek szabnak nekem is korlátokat. Korlátokat, melyek, természetesen érthető, hogy ambiciómnál fogva, hogy mentől többre vigyem a hazai kultúrát, mentől közelebb vigyem annak épületét a betetőzéshez, engem kinosabban érintenek, mint bárki mást, a törvényhozás tagjai közül, mely korlátokat azonban megtartom, melyekre figyelemmel lennem nekem is, valamint összes minisztertársaimnak is, a haza iránti köteletségünk.”

Dolgoznak az építőmunkások.

A megegyezés részletei.

(Saját tudósítónktól.) Tizenegy heti áldatlan harc után tegnap és tegnapelőtt Debrecen utcáin az építő-állványokon a munkások száza forgolódtak. Megszűnt a sztrájk. De egyszerű tény az, hogy pénteken reggel 180, szombaton reggel pedig 150—170 sztrájkoló építőmunkás, kőműves, ács, lakatos stb. lépett munkába.

Nagyon sok békekiegyezés előzte meg a megegyezést a munkaadók és a sztrájkolók között. A legutóbbi kísérlet azonban, melyet a rendőrkapitányság hivatalból kezdeményezett, sok viszontagság után végre is eredményt ért el. Kétségtelen, hogy ebben megfelelő része van mindkét félnek, mert csak a közös engedékenység alapján lehetett megteremteni a békét. És most már áll a béke, a harc véget ért, anélkül, hogy egyik fél a másik rovására ért volna el eredményt. Itt nincs győző és legyőzött, hanem igenis győzött a józan belátás és a kölcsönös méltányosság.

Módunkban van nagy vonásokban is-

merteni azokat a megállapodásokat, melyek véget vetettek az építősztrájkoknak. E szerint a mesterek nem követelik, hogy a munkások szó szerint alkalmazkodjanak a munkarendhez és az egyes felmerült viták esetében nem kívánják, hogy külön választott bíróság döntsön, hanem az egyes eseteket az ipartestületi békéltető bizottság elé viszik, amelynek elnöke indifferens tényező, az iparhatósági biztos. A munkások nem kötelesek elismerni a mesterek munkaközvetítőjét, nem kell nekik a közvetítő irodát használatba venni, oda felmenni a munkarend aláírása végett, hanem egyenként az egyes mesterekkel szerződnek, így tehát azt a bizonyos „bárca“ elnevezésű nyilatkozatot sem kell aláírniok. Viszont azonban anyagi téren a munkások veszítették azt, hogy most már az egyezség értelmében a bérminimum nem 50, hanem 44 fillér.

Ezekben összpontosulnak a megegyezés főbb pontjai, melyekhez a főkapitányság közvetítésével úgy a mesterek, mint a munkások hozzájárultak és ennek eredményeként a sztrájkolók legnagyobb része megkezdte a munkát. Egy elenyésző kisebbség ugyan még mindig sztrájkol és terrorizálni igyekszik a dolgozókat, de aligha ér el valamit, mert a munkásokban felülkerekedett a józan gondolkodás, amely hosszú időre állandóvá fogja tenni a békét az építőiparban, mely már ugyanis sokat szenvedett a három hónapos makacs, áldatlan sztrájk miatt.

Slójdkiállítás.

A kézügyesítő tanfolyam eredménye.

(Saját tudósítónktól.) A kereskedelmi tanintézet legifjabb tagozata rajzkiállításával kapcsolatosan slójdkiállítást is rendezett a tanfolyamot végzett tanulók fa-, papir- és agyag munkáiból a tanintézet rajztermében (I. emelet, 28. ajtó).

A helybeli Kézügyesítő Egyesület s a tanintézet nem riadva vissza áldozatoktól, valóban hézagpótló feladatot teljesít akkor, midőn tanfolyamán mintegy 60 növendéknek nyújt alkalmat arra, hogy szellemi neveléssel párhuzamban kezét is ügyesíthesse, művelhesse, melynek az életben oly sok esetben veszi hasznát s melynek művelésére iskoláink oly kevés gondot fordítanak.

Végig nézve a kiállítást, igen sok szép tárgyat látunk s minden egyikben felfedezük azt a sajátságot, hogy a kézügyesítése művelése mellett olyan, hogy a gyakorlati életben is használható legyen. A legkisebbek agyagmunkái leginkább természeti tárgyak utánzatai, kiégetve s vízhatlan festékekkel kifestve.

A nagyobbak ügyes papírmunkákat dolgoztak, köztük igen csinos tálcákat, dobozokat, fizikai eszközöket, bársonnyal bevont arekép- s szivartárcákat találunk.

A legnagyobbak famunkái között igen sok szép tárgyat találhatunk gondos kidolgozásban. A tárgyakon a különböző eszközökkel való bánásmódot tanulják, melyeket égetéssel és festéssel díszítenek. A tanulságos kiállítás e hét végeig 9—12-ig és délután 3—6-ig, melyen minden a tanügy iránt érdeklődőt szívesen látnak.

A debreceni gyógyszerészek mozgalma.

A közegészségügyi törvény dolgában.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni gyógyszerészek már évek óta a vezetőszerpét ragadták magukhoz az egész ország gyógyszerészei között. Minden alkalmat megragadnak, hogy a gyógyszerészek érdekei megvédésében a sikrasszállók között elsőek legyenek.

Most is a debreceni gyógyszerészek kezdeményezéséből a vidéki gyógyszerészekkel egyetemlegesen igen népes értekezletet tartottak Debrecenben, ahol kimondották, hogy még a nyár folyamán egy országos gyógyszerész-kongresszust fognak összehívni Budapestre. Ezen kongresszus célja az lenne, hogy a most készülő új gyógyszerészeti törvény keretében jogaik és érdekeik kellően megvédve legyenek.

Ezen értekezlet a parlamentben most tárgyalás alatt levő körorvosi törvényjavaslatban a gyógyszerészekre sérelmes egyik passzus törlése végett sürgöny útján kérte fel Buzáth Ferenc, Fried Lajos, dr. Buza Barna, dr. Bakonyi Samu, Szabó Kálmán, Thaly Kálmán, dr. Meskó László, dr. Mezőssy Béla, Muzsa Gyula és Czibur Bertalan országgyűlési képviselőket a következő sürgönnyel:

„A vidéki gyógyszerészek Debrecenben megtartott értekezlete a legmélyebb tisztelettel kéri fel nagyságodat, méltóztatnék odahatni, hogy a körorvosi törvényjavaslatnak a rájuk sérelmes 9 paragrafus 7-ik pontjából „felügyel a gyógyszerárakra“ szavak töröltessenek.”

Uj vármegyei székház építése.

A miniszter megígérte a segílyt.

Tervet és költségvetést kér.

(Saját tudósítónktól.) Régi terve, régi vágya Hajdúvármegyének, hogy ódon székháza helyett új, pompás és modern megyeházat építsen. — A mai székház nemcsak rossz besztásu, kényelmetlen és szűk, hanem ezen felül még egészségtelen is és bizony nem irigylendő a dohos, homályos, egészségtelen hivatali szobákban dolgozó megyei tisztviselők, kik ezekben a helyiségekben kénytelenek munkálkodni, kockára téve egészségüket is.

A vármegyében régen meg is indult a mozgalom egy új modern székház építésére, de csak a legutóbbi időkben tudott odáig jutni a dolog, hogy a vármegye közgyűlése határozatilag ki is mondja az építkezés szükségességét és felírjon a belügyminiszterhez a megyeház felépítéséért.

A feliratnak, melyet Kovács Gyula alispán személyesen adott át a miniszternek hathatós szavak kíséretében, eredménye is lett, amennyiben a belügyminiszter meggyőződve Hajdúvármegye kívánságának jogos és méltányos voltáról,

Hrabéczy fest, mos, tisztít!
Debreczen, Széchenyi-u. 42.

tegnap érkezett leiratában kilátásba helyezte segélyét a megyeház felépítéséhez. A leiratban a miniszter ígéretet tett, hogy a rendelkezésére álló hitel korlátai között anyagi támogatásban fogja részesíteni a vármegyét egy a kor igényeinek megfelelő színház felépítésében.

Határozott összegről még nem tesz említést a miniszter, hanem felhívja a megye közönségét, hogy részletes tervet és költségvetést terjesszen fel a színháza vonatkozólag hozzá.

Kovács Gyula alispán azonnal hozzákezd az előzetes munkálatokhoz, amennyiben gondoskodni fog a terv és költségvetés elkészítéséről. Így aztán nem lehetetlen, hogy a belügyminiszter a jövő évi költségvetésbe már felveszi Hajdúvármegye színházának felépítésére szükséges összeget.

Öngyilkos gazdálkodó.

Az alkohol áldozata.

(Saját tudósítónktól) Hajdúsámsonból nem mindennapi öngyilkosság híre érkezik. Egy jómódu gazdálkodó vált meg önkézzel az élettől. Gazdag ember volt, szükségét semmiben sem szenvedett, boldogságban élt családjával és mégis az öngyilkossághoz folyamodott.

Sándor Mihálynak hívják az életunt embert. Saját földjén gazdálkodott. — Háza, kertje volt. Teljes megelégedésben élt családjával, de az utóbbi időben ivásnak adta magát. Mindjobban belemerült az alkohol-élvezésébe, ami teljesen aláasta az egészségét. Betegeskedni kezdett, de orvosai hiába tiltották el az ivástól, mind nem használt semmit. Sándor Mihály azért ugyszólván a koreszmában lakott.

A szerencsétlen ember a tegnapi éjszakát szintén nem töltötte otthon. Reggel tájban ment haza. Egyet aludt és délután ébredt fel. Négy óra előtt kiment a kertjébe, hogy ott mit művelt senkiem tudja, de pár óranegyed múlva holtan felakasztva találták. A szerencsétlen összesodort zsebkezdőjével egy gyümölcsfára felakasztotta magát. Mire rákadtak, már halott volt, segíteni rajta már az orvos sem tudott és csak a beállott halált konstatálhatta.

Hogy mi vitte az 50 éves embert az öngyilkosságra még a család tagjának kihallgatása után sem lehetett megállapítani. Valószínű, hogy tettét deliriumban, elmezavarásban követte el. Tragikus halálát felesége s négy árvája siratja.

Handler Gyulát elítélték.

Három havi államfogházra.

(Saját tudósítónktól.) A székesfehérvári szociálistáknak egyik gyűlésén — mintegy másfél évvel ezelőtt. Handler Gyula jelenleg debreceni párttitkár volt a szónok, aki természetesen a tömeg kedve szerint beszélt s szidta a kormányt és politikáját. A gyűlésen jelenvolt hatósági képviselő ezt nem látta szivesen s többször félbeszakította a szónokot. Mikor aztán Handler kikelt az urak és papok ellen, akik elnyomják a népet, a hatóság kiküldötte megvonta tőle a szót s feloszlatta a népgyűlést. Azonfelül jelentést tett az esetről a kir. ügyészségnek,

mely osztály elleni izgatás miatt fogta pörbe a szónokot.

A székesfehérvári kir. törvényszék három havi államfogházra és 100 koronapénzbüntetésre ítélte Handlert. Az ítélet megokolásában kimondotta, hogy bár a szociálista hallgatóság több tanuképen kihallgatott tagja hit alatt vallotta, hogy a vádlott nem izgatott, a bíróság ezt figyelembe nem vehette, mert bő alkalma volt meggyőződni, hogy a tanuk a szakszervezet terrorizmusának hatásától nem tudtak szabadulni.

A kir. tábla s ma a kir. Curia jóváhagyta székesfehérvári törvényszék érdekesen megindokolt ítéletét.

Tudja, én nem tartozom éppen az ostobák közé,

akik minden hangos földicsérgetésnek hisznek: de azért hálás vagyok, mert szodeni ásványpasztillát — természetesen a valódi Fay-féle — ajánlották nekem. Ez valóban csodálatos jószág. Ha rekedt, köhög, elnyálkásodott, gyomorsavképződés bántja: néhány Fay-féle valódi szodeni minden bajt elkerget. Nekem eliheti, én már tíz év óta veszem Fay valódi szodeniét, megveheti minden gyógyszerárban, droguériában és ásványvízkereskedésben skatulyáját 1 K 25 fillérért.

Főraktár Debreczenben Jósa és Jóna drogueria.

Debrecen, a tüdővész városa.

A debreceni állami anyakönyvi hivatal halálzási naplójának lapjai valóságos vádbeszédet képeznek Debrecen közegészségügye ellen. Az a rovat, mely az elhalálozások okát tartalmazza, szomorú statisztika. Megtudjuk belőle, hogy Debreczenben minden harmadik ember tüdővészben hal meg. Van azonban hónapok, mikor a halálozások felének a tüdővész, ennek a nyavalyának legveszélyesebb fajtája, a tüdőgümőkór az oka.

Különösen döbbenetes módon pusztít a tüdővész a mostani nyári hónapokban. Hogy csak egy példát ragadjunk ki, e hónap első tizenkét napjában Debreczenben huszoneköt ember halt meg tüdővészben. Feltűnően szomorú, hogy nagyon sok gyermek és csecsemő esik áldozatul a tüdővésznek, ennek a tömegesen gyilkoló kórnak. Bizonyosság erre annak a 22 embernek a neve, akik ebben a hónapban elpusztultak, elsorvadtak és bekerültek a halálozási napló lapjaira. Ezek: Pongor Katalin 2 éves, Komócsin Erzsébet 11 éves, Varga István 19 éves, Tóth Gáborné 27 éves, Fischer Zsigmond 30 éves, Szabó Sándor 17 éves, Nagy Miklós 8 éves, Varga József 45 éves, Harsányi Eszter 15 éves, Papp Jánosné 27 éves, Tolvaj Eszter 19 éves, Keresztesi József 16 éves, Paezi János 27 éves, Szőlősi Mihály 3 éves, Nagy László 43 éves, Imi Mária 2 éves, Szilágyi János 1 hónapos, Nagy Zsigmondné 41 éves, Ladasi Sándor 23 éves, Kovács Eszter 3 éves, Pásztor Pál 47 éves, Szekeres Györgyné 58 éves.

Ime ezek azok, kik rövid 12 nap alatt elesetek abban a rettenetes harcban, melyet a legveszedelmesebb epidémia folytat a társadalom ellen. És borzalom nélkül rá sem gondolhatunk arra, hogy ezek az áldozatok életükben ezer és ezer szenvedő embertársikkal, mily rettenetes mértékben terjesztették az injekciót, hány embert soroztak be a halál katonájának.

A társadalom, az állam, már tudatára ébredt annak, hogy minden eszközzel meg kell akadályoznia a tüdővész pusztítását és terjedését. Debreczenben azonban vajmi csekély ilyen irányú törekvéssel találkozunk. Pedig

itt ugyan sok a pótolni, a tenni való. A híres, a sokszor megénekelt debreceni por, a rossz víz, egészségtelen lakások mind megannyi melegágya az epidémia, a tüdővésznek. Reméljük, hogy a vízvezeték, a csatornázás sokat fog az ezeken a szomorú állapotokon segíteni. Csak ne késnének ezek a fontos közegészségügyi intézkedések oly sokáig. Nem mi sürgetjük ezeket, hanem a tüdővézesek, a tüdővészben elhaltak szomorú listája.

Lengyel Zoltán és a Paskulyok.

Apokrif távirat a Napban.

A budapesti esküdtbíróság érdekes becsületsértési sajtópör tárgyalását tüzte ki a mai napra. A pör anyagát az az idő szolgáltatta, amikor Lengyel Zoltán fegyvertárának legélesebb fringijait szegezte Polónyi Géza mellének.

Az ádáz hírlapi küzdelem az egész ország érdeklődését felkeltette, ami abban is megnyilvánult, hogy Lengyel seregestől kapta hívei üdvözlő táviratát. Lengyel Zoltán a rokonszev megnyilvánulásainak eme távirati dokumentumait időnkint közzétette „A Nap”-ban, amely a múlt év február 17-én többek között a következő táviratot is közölte:

„Önzetlen küzdelemben szívvel-lélekkel résztveszek „Paskuly.”

A távirat Szilágyisomlyó Ugron Gábor kerületétől érkezett, ahol Ugron akkori pártjának vezére csakugyan egy Paskuly volt a szilágyisomlyói Paskulyok közül, Lengyel Zoltán személyes ismerőse. Amint az események beigazolták, a távirattal valaki rossz viccet csinált, mert a Paskulyok sietve demantáltak a nekik tulajdonított üdvözlést. „A Nap” szerkesztője ugyanis az üdvözlés megjelenését követő napon ezt a cáfolatot kapta:

„Keddi számukban megjelent Lengyel üdvözlő távirat hamisítás. Paskuly Antal, Paskuly József és id. Paskuly István.”

A Paskulyok azonban nem elégedtek meg ezzel a cáfolattal, hanem egyidejűleg a következő táviratot küldték a „Magyarország”-nak.

„A Nap” keddi számában megjelent, Lengyel üdvözlő közlemény egyszerűen hamisítvány. Küldője gazember, mert a somlyói Paskulyok, mint becsületes hazafiak, Lengyel nem üdvözölhették. Paskuly Antal, Paskuly József és idős. Paskuly István, Szilágyisomlyórol.”

A cáfolat megjelent a „Magyarország”-ban, ahonnan reggelre átvette a „Budapest” című lap is. Lengyel Zoltán nem hagyta annyiban a dolgot, hanem becsületsértési sajtópört indított úgy a Paskulyok, mint a „Magyarország” és a „Budapest” napilapok ellen.

Ma a Paskulyok ellen emelt panasz tárgyalása volt soron. A tárgyaláson, amelyet Sárkány Lajos vezetett, Paskuly József már nem jelenhetett meg, mert meghalt. Antal és István kiténtette, hogy a község koalíciós jegyzőjére való tekintettel küldte el a cáfoló táviratot. Efelőtt sajnálkozásukat fejezték ki és bocsánatot kértek. Lengyel Zoltán elfogadta a nyilatkozatot s így meg sem kezdődött a sajtópör érdemleges tárgyalása.

Színház.

* Zilahyné sikere a Vigoperában. Zilahyné S. Vilma igen fényes sikert aratott tegnap este a Vigopera—Népszínházban. — Az összes fővárosi lapok nagyon dicsérik. A „Budapesti Hírlap” így ír róla: „Ma este a cigánybáró előadásán a budapesti közönség mindig szivesen látott vendége, Zilahyné Vilma asszony, a debreceni színház primadonnája lépett föl Szaffi szerepében. A művésznő kiforrott alakításáról és gyönyörű énekéről csak a legnagyobb dicsérettel le-

Schmidt kiváló cirkusza e héten kezdi meg előadásait a vásártéren.

het megemlékezni. Igazán irigyeljük a debrecenieket Zilahyné asszonyért, akit az egész est folyamán a mi közönségünk is lelkesen ünnepelt. — A „Pesti Hírlap“ ezeket írja: „A Népszin—Vigoperában pénteken a Ciganybárót adták s ez alkalommal egy egészséges jó énekhangot hallgatott a közönség, persze csak egy vendégművésztől. Zilahiné Singhoffer Vilma, a kiváló énekesnő, a debreceni színház ünnepelt primadonnája lépett föl Saffi szerepében s remek hangjával ez alkalommal is elragadta a közönséget.“

Tündérváros a Nagyerdőn.

A Szent Erzsébet Egyesület nyári mulatsága.

A Szent Erzsébet Egyesület ma délután valóságos tündérkertté varázsolja a jótékony-ság nevében a Nagyerdő egyik részét. Ragyogó nyári mulatságot rendez és a legkülönbözőbb szórakoztatásokkal a mulatozók könnyű pénzdarabjait gyűjti egybe, hogy le-törölje a szűkölködők, a sorssújtottak nehéz könnyeit.

A nyári mulatság a nagyerdei sporttér-ren lesz, ahová kellemes, tiszta, szép út vezet. Ez az utvonallámpionokkal lesz este megvilágítva.

Az utvonallámpionok mellett van a sporttér, amelynek kapujánál lesznek a pénztárak. Az egész területet, ahol a nyári mulatság számos, kedves része lezajlik, előre gondosan beloesolják.

A nyári mulatság délután négy órakor veszi kezdetét. A sporttér egész területe körül lesz zárva, minden husz lépés távolságban egy-egy karszallagos rendfentartó őrködik.

Az ünnepélyre a sporttér főkapujánál lesz az egyetlen bejárat. Ott két pénztár áll a közönség rendelkezésére.

Belépő-díj személyenként, felnőttek s gyermekeknek egyformán negyven fillér. Jóllehet a jegyára fejében kedves mulatságon vehet részt a közönség, a Szent-Erzsébet-Egyesület régi, köztudatba áttanított szokásához híven, a jegy ára fejében még meglepetést is tartogat a közönség számára.

Ahogy a közönség belép a sporttérre, első útja a Kabaret színpadhoz vezet, amelyen délután négy órától egészen éjjel tizenkét óráig minden órában lesznek előadások. Ide személyenként külön belépő díjak lesznek. A belépődíj egy korona.

Este a kabaret színpad és nézőtere vilanyfényben fog ragyogni.

Senki se mulassza el a kabaret megtekinteni. — Különböző helyeken pedig ez lesz az egyetlen hely, ahol külön belépő díjat kell fizetni.

A kabaret színpad mellett nagy feliratok jelzik a cukrászdát, ahol hűsítőket, fagy-lalt, jogeskávát és süteményeket, likőröket lesznek kaphatók.

A cukrászdától néhány lépésnyire van a kávéház, ahol fekete és fehér kávé, csodoládé, tej lesznek kaphatók. Tea.

Lesznek ujságok s a kiszolgálást bájos urleányok fogják végezni. A cukrászdában és kávéházban Kiss Béla zenekara játszik. A kávéháztól néhány lépésnyire lesz a laci-könyha és szembe vele a gyermekek szórakozására a hinták és libikókák halmaza. Itt a gyermekek hintázhatnak, libikózáhatnak.

Két kiváló jósnő is lesz a gyermek-játszóterrel szemben felállított sátorban. A tenyér és a kártya jósnő. Aki jövőjére, sor-sára kíváncsi, hozzá forduljon bizalommal. Nemesak jótettet gyakorol ötven fillér jóslási díjért, de megtudja azt, amit szíve sok-szor óhajtott, epedve szeretne tudni.

Az utvonalon lesznek tőzsdék, ahol bájos asszonyoktól s ivart, cigarettet vásárolhat a korzón sétáló közönség. Két tőzsdé lesz és két confetti sátor, ahol confettit és szerpentint vásárolhat a közönség.

Pompás szórakozási hely lesz a virslisátor, ahol bor, sör, friss virsli lesz kapható Kiss Béla kitűnő zenéje mellett szórakozhatik benne a közönség.

Az árak felette szolidak mint egyálta-

lában mindenütt; ahol a Szent-Erzsébet-Egyesület rendez valamit. Közönségünket kellemesen szórakoztatni s nem kelletlenül megadóztatni van szándékunkban.

Természetes nem maradhat el a jégbe-hűtött pezsgő pavillon sem. Kedves kis hely lesz ez, hol aranyos asszonyok szolgálják fel a hangulatadó pezsgő italt.

Aki poharanként óhajta, így kapja; de azért adunk üveggel is. Aki pedig as-ványvizet, esetleg gazeaust akar inni. Az is lesz bőven. Ezt is szép asszonyok árulják, olcsón, csak tessék inni!

Ott lesz a korzó utvonallán a Makhetes csárda. Hideg felvágottak kaphatók jó és ocsó italokkal. Persze a zene sem marad el, olyan, amelyik legjobban illik a csárda hangulatához.

Rendkívül kedves szórakozásra nyújt alkalmat a postahivatal. Ott vehet a közönség levélpapírt koverttel, levelezőlapot és a nyári mulatságon jelenlevő ismerősének írhat rá levelet.

Az ilyen leveleket bedobja egy levél-szekrénybe, amilyen több is fog állni a korzó utvonallán s onnan minden tíz percen kiszedik, a postahivatalra viszik s onnan levél-hordók kikézbessítik a levelet.

Egy levelező-lap ára 10 fillér. Egy levélpapírt kovert s bélyeggel husz fillér.

Este 8 órakor az egész kis tündérváros, tarka csoportjával, színes képével, gyönyörű-közönségével megragadóan szép látványt fog nyújtani. A korzó széles, hat méteres út, amely végig vezet a kis tündérvároson. Ott fog folyton hullámsani a közönség és pajkoskodik kedvesen serpentinrel, confettivel. Utja a sétáló közönségnek, mint az első oldal képe is mutatja, a kávéházak, buffék, sátrak előtt, mulatók előtt vezet el. Gyönyörű látvány lesz ez a korzó kedvező idő esetén, a villanyfénytől megvilágított tündérvárosban.

Lesz aztán egy hely, ahol az éhes ember már a jó szaggal is gusztust kap ahhoz a pompás ételhez, amelyet bográcsban a szabad ég alatt sütnék, főznek és osztanak a jelentkező közönségnek. Ez a „Bogrács tanya“ lesz, ahol finom bogrács pörkölt olcsó áron lesz kapható. Kilenc órákor kezdetét veszi a tánc. Kiss Béla zenekara mellett mulathat két helyen is az aranyifjúság.

Kilenc óra után kellemes meglepetés vár a közönségre. A sporttér közepén lehull egy lepel s olyan látnivalókat fog feltüntetni, amelyet minden helyről, sétatkozban is gyönyörködve láthat a közönség. Persze minden külön díjazás nélkül.

Hírek.

A Dócisták torna-vizsgálója.

A Magyariek zenéje mellett.

(Saját tudósítónktól) Színes, szép képet nyújtott tegnap a debreceni ref. leány-nevelő, — vagy mint még most is hívják, — Dóczi-intézet növendékeinek tornavizsgálója. Az egyenruhás növendékek és pedig elemisták, felső osztályosok és képeződészek egyaránt gyönyörű tornajátékot mutattak be tornaszerekekkel.

Különösen tetszetek a lapda-fűzér játékok.

Körülbelül 500 bájos szép leány vett részt a vizsgákon, amelyekben nagy számú előkelő közönség vett részt. A gyakorlatokhoz a zenét a Magyar zenekara szolgáltatta.

A tornatanárnőket általában dícséret illeti a pompás eredményért.

Hírek a kamarából.

(Saját tudósítónktól. A kamara legközelebbi közgyűlése, mely a nyári szünet előtt egyszersmind utolsó gyűlése a kamarának, jun. 25-én lesz. Ezt megelőzőleg a hét folyamán a közös bizottság tart ülést, mely a közgyűlési előkészítéseken kívül az államsegélyes és ösztöndíjas kérvényeket intézi el. A kamarai titkárok ma, jun. 14-én a

budapesti kamara üléstermében értekezletet tartanak, melyen az államsegélyes ügyek új kezelési rendjét, illetőleg az erre vonatkozó miniszteri rendeletet, azonkívül a prágai kiállítás s az azzal kapcsolatos kereskedelmi gyűléseket beszélik meg.

A munkásbiztosítási törvény végre az egész vonalon életbe lép. Most jelentek meg a bejelentési nyomtatvány-minták, melyek az iparosokra állandó nagy munkaterhet ró-nak. Ez ellen az iparosok joggal panaszkod-nak. Panaszunk szintén a legközelebbi kamarai közgyűlés elé kerül.

Az ipari szakiskola alvásnak induló ügyét a kamara szükségesnek látta megsür-getni, felhívta az intézők figyelmét arra, hogy az iskolának az ősszel meg kell nyitnia.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Ma vasárnap a református templomokban prédikálnak: a Nagytemplomban Jánosi Zoltán lelkész, Kistemplomban Szabó Zoltán segéd-lelkész, Kossuth-utján Szele György lelkész, Ispótytemplomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, a Csapókerthben Kovács János nép-iskolai felügyelő, a Homokkertben Bán Ist-ván szénior. — A róm. kath. templomban az isteni tiszteletek a következő sorrendben tar-tatnak: Reggel 6 órakor szent mise, 8 óra-kor egyik kegyesrendi tanár a főgymnasiun-i ifjúság részére, 9 órakor az ünnepi nagymi-sét Gróh Ferenc prépost, plébános végzi se-gédlettel, utánna szent beszéd, háromnegyed 11 órakor a Svetits-zárda és az elemi isko-lák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. iskola iskola igazgató mond, fél 12 órakor szent mise. Délután 3 órakor vécsernye, rózsafűzér, 5 órakor a Jé-zus szentséges Szive társulatának hónapos ájtatossága szent beszéd, körmenet és lya-niával. — Az ágost. hitv. evang. templom-ban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentis-zeletet Hudák János segédlelkész végzi.

— **A rendőrfőkapitány itthon.** Végh Gyula rendőrfőkapitány Eperjesről, ahol a vértanúk emlékművének leleplezési ünnepé-lyén Debrecen városát képviselte, tegnap visszaérkezett s nyomban elfoglalta hivatalát.

— **Házasságkötések.** A debreceni ál-lami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Luiz Antal Angi Er-zsébettel, Horváth István Sós Eszterrel, Sar-kadi József Soltész Juliánnával, Nyeste Gyula Kovács Teréziával, Estók János Dénes Matildával, Barcza Ferenc Bagdi Rózával, Déri Ignác Popper Irma.

— **A világitási bizottság ülése.** A városi világitási bizottság tegnap délután Körner Adolf tanácsnok elnöklété alatt ülést tartott, melyen folyó ügyeket intéztek el.

— **Tíz éves találkozó.** Tegnap jöttek össze a „Bika-szálló“ külön termében az 1897—98. tanévben a helybeli ev. ref. főgim-náziumban végzett tanulók, hogy 10 évi távollét után viszontláthassák egymást és régi, kedves emlékeiknek szenteljenek néhány órát. Megjelentek: dr. Trocsányi Béla orvos, dr. Csányi Dezső ügyvéd, Bacsó Pál és neje Barabás Endre, Illésy Zoltán mérnökök, Varga Gedeon és neje Inczedy Márton lelké-szek, dr. Gévay Béla, dr. Kardos Endre, dr. Ujfalussy Géza, Saitz Márton ügyvédjelöltök, Gödényi Zoltán takarékpénztári, Borbély Gábor egyházi és Kiss Imre adóhivatalnokok. A főiskola részéről megjelent Sinka Sándor igazgató volt osztályfőnök és Karay Sándor igazgató. Ebéd után, mely alatt csaknem mindenki felszólalt egymás életteléséért, ezután a Pallagra rándultak ki. Vacsora után — a csekély számban megjelentek — kellemes emlékekkel bucsuztak el egymástól azon reményben, hogy jövő 10 éves találkozásukra sokkal nagyobb számban fognak összejönni, mert egyrészt a kötelelenség, másrészt betegség nem fog oly sokakat visszamaradásra kény-szeríteni.

— **Sertésvész Nádudvaron.** — Nádudvaron sertésvész ütött ki. A hatóság a községet állategészség-ügyileg elzárta és értesítette a kö-zeli városokat, hogy a sertések oda fel és kihajtása nincs megengedve. A mezőrendőrkapitányság erről ér-testtette a gazdákat.

— **Évzáró ünnepély a felsőbb leányiskolában.** A református felsőbb leányiskolában tegnap délelőtt volt az évzáró ünnepély, amelyen a tanári karon kívül jelen volt dr. Antal Géza miniszteri biztos, a városi tanács képviselőjében pedig Bészler Károly és Oláh Károly tanácsnokok. Az ünnepély, melyen 633 növendék vett részt, Uray Sándor lelkes-tanár magas szárnyalású imájával kezdődött. Az imában meghatóan emlékezett meg Uray Sándor a távozó Dóczy Gedeon igazgatóról, akire Isten áldását kérte. Ezután az ünnepélynek egy lélekemelően szép pontja következett. Magoss Olga felső osztályú növendék növendéktársnői nevében intézett könyvekig megindító szép bucsubeszédet Dóczy Gedeonhoz, ki szíve mélyéig meghatva válaszolt a beszédre. A jelen voltak előtt sokáig feledhetetlen ünnepély a dalárda énekével végződött.

— **Szabó Kálmán a bankbizottságban.** Szabó Kálmán, Debrecen III. választókerületének orsz. képviselője, ki elsőrendű közgazdasági szaktekintély, tudvalevően szintén benne van a bankszakértők díszes sorában, akiket az önálló jegybank dolgában hallgatnak meg. — Szabó Kálmánt hétfőn hallgatja meg a bankbizottság.

— **Érettségi vizsgálatok eredményei.** A debreceni kegyesrendi r. k. főgimnáziumban a június 9-13-án megtartott érettségi vizsgálatok a következő eredményel végződtek: Jelese érettségűek: Balázs Jenő, Balogh Zsigmond, Kardos István és Schiffer Armin. Jól érettségűek: Bornemissza K. Béla, Dudinszky Emil, Irányi István, Motesiczky Hugó, Ormós Pál és Ungár Margit. Egyszerűen érettségűek: 16. Szeptemberi vizsgálatra utasítottak: 6; egy évre visszavetettek: 3.

— **Pályázat a honvéd hadapródiskolába.** Debrecen város közönsége által a Ludovika akadémiában tett alapítványi helyei közül egy megüresedett, felhívja ennél fogva a tanács azon ifjakat, kik ezen alapítványi helyet elnyerési óhajjával, hogy felszerezni pályázati kérvényüket 1908. évi un. hó 30-án délután 5 óráig a tanács iktató hivatalba adják be. Pályázati felvételek a katonai és ill. ügyosztályánál (Városház, emelet 19.) betekinthetők.

— **Menyasszonyok — vőlegények.** Az elmúlt héten Debrecenben eljegyzést kötöttek: Baur Péter Doszondil Annával, dr. Fehér Gyula Szathmáry Irmával, Körvtélyesi Gyula Hevelé Rozáliával, Ackermann Pál-Lajos Vilmával, Szűcs Elek Németh Julán, Ával, Portörő Gábor Ladányi Erzsébettel, Oláh József Nánási Juliánával, Valán György László Erzsébettel.

— **Dr. Kardos Albert és az új bankjegyek.** Dr. Kardos Albert, a tudós debreceni tanár évekkor elzáró hírlapokban azt javasolta az Osztrák Magyar Banknak, hogy a 20 koronás bankjegyek szövegén változtasson, a magyartalanságot a magyar bankokról tüntesse el. — Közzé is tett egy szöveget, mely mindenütt érdeklődő helyesléssel találkozott és a legnagyobb elismeréssel adózott az elhúnyt nagy író, Tóth Béla is a felvetett terv iránt. Most, hogy a Bank új 20 koronás papírpénzeket bocsájtott ki, örömmel regisztráljuk, hogy azokon dr. Kardos által javasolt, magyaros szöveg szerepel.

— **Lődíjazás a Hortobágyon.** A Gazdasági Egyesület által a Hortobágyon ma délelőtt rendezendő lődíjazáson úgy a város, mint a vármegye képviseltetni fogja magát. A lődíjazáson jelen lesz Weszprémy Zoltán főispán Kovács Gyula alispán, Kovács József polgármester, Vessey Imre főjegyző, Magoss György dr. főügyész, Király Gyula, Körner Adolf tanácsnokok, Varga

Elemér dr. aljegyző, a vármegyei tisztikar részéről pedig Pákozdy Sándor főjegyző, Dávidházy Sándor tb. főjegyző, Czeglédy Mihály dr. tisztifőügyész.

— **Napról-napra** fokozott érdeklődés nagy közönség előtt tartja pompás műsoru előadásait a Debrecen udvarkertjében Scheiner orfeum társulata. A tagok mindegyike kiváló a maga nemében és minden este nagy sikere van, különösen Váradi Terikének és Beregi Józsi énekszámainak, Viola Giza komikánét pedig a közönség kedvencévé avatták eddigi sikerei. A társulatnak 3 elsőrendű komikus van, akik kacagató dolgokat produkálnak.

— **A Bikabeli kabaret és Orfeum** nagy sikert aratott műsorának ma és holnap van a két utolsó estéje. Holnap az utolsó előadás alkalmából bucsút vesznek a közönségtől. Gerő József, a közkedvelt komikus, Tom Butler kerékpár művész, aki estéről-estére a legnagyobb sikert aratta, a Madisons nővérek, amerikai mezitlábos táncosnők, Rica Giza, a kedvelt énekesnő, u oljárja kerület színe azonkívül a „Füldökád“ című francia bohózat, a főszerepben Horváthné Bardos Mariskával. Kedden, június 16-án pedig lesz az új, nagyszabású műsor bemutatása, amely nagyarányú, szenzációs számokban bővelkedni fog. Ezen este mutatkozik be a Bi-ber-ti harmas, mely érdekesítő jeleneteivel Magyarországon teljesen új, fellép a Saratoff harmas, orosz ének- és táncsoport, Tisa de Reviér, francia opera kóroraura énekesnő, Balogh Böske és Sajó Géza, mindketten a budapesti Bonbonniere kabaret tagjai, Morvay testvérek, ének- és táncosok.

— **Egy aggyastán öngyilkossága.** Nagykőrösről telefonálják: Tegnap este itt Gazdag Ambrus városi irnok a szájába lőtt és tettének elkövetése után rövid időre kiszüveget. Gazdag Ambrus, aki valamikor közigazgatási tisztviselő is volt, néhány évvel ezelelt még a Nemzeti Színház énekkarában működött. Szép érces hangját azonban elvesztvén, visszakerült szülővárosába. Nagykőrösre, ahol a városnál irnoki minőségben kapott állást. Egy év óta azonban betegeskedett. A betegségen kívül még az is kizozta a szerencsétlen embert, hogy azzal a meghagyással engedték egy évi szabadságra, hogy az esetben, ha nem gyógyulna meg, az állását nem nyeri vissza. Elfőlt a 72 éves ember annyira elkeseredett, hogy öngyilkos lett. Gazdag Ambrus iránt a részvét általános.

— **Tornavizsga.** A debreceni kegyes-tanítórendi r. m. kath. főgimnázium június hó 17-én, délután 4 órakor a főgimnázium udvarán ünnepélyes tornavizsgát tart, melyre a t. c. szülöket és az ifjúág barátait tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **Vasuti vállalkozók figyelmébe.** A Nagykároly állomáson építendő 912 köbméter alapterületű áruraktár, ennek toldalékát képező 156 köbméter alapterületű iroda épület és egy 30 m. hosszú nyílt rakodó előállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdettünk, melyre a kellőleg kiállított és felbolygított ajánlatok legkésőbbben folyó évi július hó 3-án déli 12 óráig a m. kir. államsutasok debreceni üzletvezetőségének titkárságánál benyújtandók. Később érkező ajánlatokat nem fogunk figyelembe venni. A tervrajzok a szerződési tervezet és a feltételek a magyar királyi államsutasok üzletvezetőségénél Debrecenben (Piac-utca 18. sz. II. emelet 19. sz.) vagy szatmár-németi-i osztálymérnökségünk irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlati szöveg és az ajánlati költségcsúszmák két koronáért megszerezhetők. Az ajánlatok borítékai a következő felirással látandók el: Ajánlat a Nagykároly állomáson áruraktár, iroda és nyílt rakodó építésére. Bánatpénz fejében legkésőbbben f. évi július hó 2-án délelőtt 11 óráig 3500 azaz háromezeröttszáz korona teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a debreceni üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál. A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető. Az értékpapírok a budapesti, illetve a bécsi tőzsdén jegyzett utolsó napi árfolyam szerint, de névértéket meg

nem haladható értékben fogadtatnak el. Az üzletvezetőség fentartja magának az ajánlatok között a szabad választás jogait.

— **Solymosi Elek,** a leendő színészkola igazgatója a drámai szak tanáruul Mándoky Bélát, a debreceni színház volt igazgatóját és a magasabb énekművészet kiképzésére pedig Mándoky Béláné szül. Morzsa Emma urnót, a milánói zeneakadémia végzett jeles képzettségű énekművésznőjét kérte föl, akit egyébiránt a debreceni közönség évekkor ezeltől, — mint elsőrendű művészt — már ismer.

— **Eljegyzés.** Dr. Engel Ignác fia, László e hó 21-én tartja esküvőjét Glück Irma kisasszonnyal.

— **Halalozás.** Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó anyának, anyósának, nagyanyának, testvérek és jó rokonnak néhai öz. polg. Bencze Jánosné szül. Kiss Zsuzsanna asszonynak folyó hó 13-án délután 2 órakor, életének 85 ik, özvegyiségének 20-ik évében, hosszas súlyos betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 15. délután 3 órakor fognak a ref. egyház szer-tartása szerint a Pesti-utca 71. számú házunktól a nagytemplomban tartandó gyászina után a Hatvan-utcai temetőbe örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtéle rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1908. június hó 13-án. Áldás és béke drága poraira! Bátoros gyermekei: polg. Bencze József nevével Dér Erzsébettel és gyermekeivel, polg. Bencze János nevével Nagy Máriával és gyermekeivel, polg. Bencze Mihály nevével Nagy Zsuzsannával. Testvére polg. Gyarmathy János nevével és gyermekeivel, valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer K. temetk. int. rendezi.

— **Szerencsétlenség játék közben.** Boszniai József tíz éves iskolás fiú, Boszniai István máv. mozdonyvezető fia, tegnap délután a Vargakert 39. szám alatti lakásukon játszadozott. Játék közben véletlenül egy padronra lépett, amely így felrobbant és a szerencsétlen kis lábát és arcát veszedelmes megebezte. A súlyosan sérült kis fiút a mentők beszállították a kórházba.

— **A Royal** nagy átalakuláson fog keresztül menni. Hauer Bertalan az emeleti részen szálodat létesít. A szomszédos házban étterem lesz és hatalmas táncterem. A földszinten pedig söröző hely. Általában a Royal-mulató páriját fogja ritkítani.

— **Elaórangu modern fényképezési műterem.** Fényképfelvételek a műterem kívül is bárhol eszközölhetnek igen jutányos árban. Vámoser és Burg arcképfestő, fényképnagyító és fényképezési műterem. Egyház-tér 3., a nagytemplom mellett.

— **Tegnapi halottak.** A tegnapi nap folyamán az anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Borsi József ref. 5 hónapos, Hudák Erzsébet ref. 17 hónapos, Gombos István ref. 72 éves, Balogh Ilona ref. 8 hónapos, Banki Kálmán ref. 21 éves.

— **Női gallérok nyakkendők és sálak** gyönyörű választékan és olcsó árak mellett kaphatók Ott Károly utca cégénél Kossuth-utca, városháza alatt.

— **Milliók hevernek parlagon.** Szám-talan azoknak száma, kik sorsjegyeikkel már nyertek, de nem tudják. Tehát kik meggyőződésű óhajtanak, hogy sorsjegyük nem jutottak-nyereményhez forduljanak Almosdy Sándor bankirójához, Debrecen, Kossuth-u. 18. szám, ahol csekély díjért az esetleges nyeremény 20 évre visszamenőleg pontosan megtudható.

— **A fürdőző közönség figyelmébe!** Lakások és butorok poloska és maly ellen megóvását és tisztítását felkérés mellett felvállalja Varga Gábor, Piac-u. 26., keresz-tépület, emeleten.

— **Szülők és tanulók figyelmébe.** Használt tankönyveket legmagasabb ártan vásárolj! Aczél Henrik modern antikvár-üzlet Piac-utca a református kis-templommal szemben.

*A legdivatosabb sétabotok
Mentze Henrik áruházában a
legolcsóbbak.*

Mulatságok.

A Polgári-kör juniálisa.

Kedves és sikerült mulatságot rendezett tegnap este a Polgári-kör a nagyerdői Dobospavilonban. Különösen a fiatalság, a város aranyifjúsága volt erősen képviselve a mulatságon, mely a legvidámabb hangulatban, Kiss Béla zenekarának muzsikája mellett a hajnali órákig tartott. A Dobos nagytermét ez alkalomra gyönyörűen feldíszítették, ami stilszerű keretet nyújtott. — A megjelent hölgyek névsorát, sajuos, csak részben sikerült feljegyeznünk a következőkben:

Urasszonyok: Szathmáry Mihályné, Kovács Józsefné, Harsányi Andrásné, Szákácsi Józsefné, Pomor Jánosné, Várady Józsefné, Daku Jánosné, Tordéy Gáborné, Kiss Imréné, Harsányi Isivánné, Jóó Istvánné, Teremi Gáborné, Bakos Jánosné, Bihary Istvánné, Sápó Józsefné, Juhász Istvánné, Kőrösy Józsefné, Vértessy Istvánné, Paál Ferencné, Kertész Istvánné, Trnka Ferencné, Révész Józsefné, Szathmáry Istvánné, Bagdy Istvánné, Szele Lajosné,

Urleányok: Szathmáry Irén, Kálmán Erzsike, Harsányi Mariska, Balogh Mariska, Várady nővérek, Kiss Mariska, Teremy Mariska, Bakos Eszti, Bihary Katicza, Markó Eszti, Juhász Mariska, Kőrösy Erzsike, Kertész Katica, Révész Rózsa, Szathmáry Margit, Kovács Mariska, Bagdi Katica, Szele nővérek.

A debreczeni Könyvnyomdászok Szakegyesülete június hó 28 án (vasarnap), a Margit furdó dísztermében saját könyvtára javára műsorral egybekötött nyári táncvigalmat rendez. Belépti díj személyenként 2 korona. Eőre várva 1 korona 50 fillér. Családjegyző (3 személyre) 4 korona. Zenész: Berki Lajos és zenekara. — Kezdeté 8 órakor. A műsor a következő: Nyitány. „Cigányzó” operából. Előadók: Brischá B., Lókodi Sándor, Székely Gyula, Hulka Ede, Bathory K., Lókodi J., Hora Ferenc, Hora Károly, Németh Dániel, Eberhardt Gy. Vig monológok. Farkas Ferenc. Kuplek. Az ügyetlen ember, (magánjelenet) Juridész János. Egyveleg a fenti műkedvelő zenekartól. Orszámból. Vigjáték, 1 felvonásban. Személyek: Szentesi Pál, Szűcs Ilonka, Vajó Eszti, Pető Béla és Pásztor Lajos.

Távirat és telefon.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, június 13. Polit Mihály felszólalása után Szentkirályi Zoltán és Török Ferenc a javaslat mellett, Moinár János és Schuller Jenő pedig a javaslat ellen szólnak föl. Azután Hódgy Gyula az osztrák miniszterelnököknek Dalmáciára vonatkozó kijelentési ügyében interpellálta meg Wekerle miniszterelnököt. A miniszterelnök Hódgyak adott válaszában kijelentette, hogy az osztrák miniszterelnök kijelentéseit nem ismeri és éppen ezért tanulmányozni fogja s akkor az interpellációra az érdemleges választ megadja. Ezzel az ülés véget ért.

Wekerle Bécsben.

Budapest, június 13. Wekerle Sándor miniszterelnök holnap Bécsbe utazik a királyhoz. Wekerlénak ez lesz a képviselőház nyári szünete előtti utolsó kihallgatása és visszatértekor magával fogja hozni a Házat elnapió királyi kéziratot.

Vasuti szerencsétlenség.

Temesvár, június 13. A reggel Temesvárról Szegedre érkező személyvonat Szőreg állomás előtt sínrepedés következtében kisiklott. A mozdony és 8 kocsia a töltésbe furó-

doit. Egy személykocsinak az eleje, amelyben szerencsére ne volt utas, összetört. Emberéletben nem esett kár.

A perzsiál tűzfészek.

Berlin, június 13. Az a fegyveres tömeg, amely néhány nap óta a mecszetben és a parlament közvetlen közelében gyülekezett, ma tizezer emberre szaporodott, mert döntő csapást akartak a sah ellen intézni. Az arzenált és a szertárt, miután attól tartottak, hogy a tömeg azokat ki akarja fosztani, kózákok szállották meg. A sah írásban felszólította a parlamentet, hogy a teret néhány óra alatt üríttessék ki, mert különben kénytelen volna erőszakot alkalmazni. Három óra felé a tömeg elvonult térről. A sah ezenfelül a fővezetők, köztük több képviselőnek a kiszolgáltatását is követelte, azt azonban már megtagadták. A sah összes tanácsadói e perében a sahnal vannak és a teendőkről tárgyalnak. A perzsa táviróhivatalok tegnap az összes Telbiszbe vagy Restbe küldeni szándékolt táviratokat visszautasították. — Ez idő szerint teljes nyugalom uralkodik, azonban azt hiszik, hogy nem sokáig fog tartani.

Szerelmi dráma a fővárosban.

Budapest, június 13. Gundel János festő a hasonnevű dúsgazdag volt szállodatulajdonos fia Grünblatt Helén tizennyolc éves leányt két revolverlövessel halálosan megsebesítette, aztán önmagát lőtte agyon. A véres dráma oka az, hogy a fiatalember édes atya nem akart fiának Grünblatt Helénnel való házasságába beléegyezni.

Öngyilkos hadnagy.

Budapest, június 13. Ma délután a Duna hullámai közül egy katonatiszt holttestét fogták ki. A rendőrség megállapította, hogy az illető Alsó Sándor hadnagy, aki öngyilkos lett. Megállapították továbbá, hogy a különben rendezett anyagi viszonyok között élő hadnagy a Duna partján, a víz szélén állva főbe lőtte magát. — Tettének oka állítólag az, hogy szerelmesét a kaució miatt nem tudta nőül venni.

Közgazdaság.

Áru- és értéktőzsde.

— Junius 13. —

Budapesti gabonátőzsde.

10—15 fillérrel drágább áron elkelt (50 kg.-ként) 15,000 mm. buza. Rozs, zab, tengeri 5—10 fillérrel emelkedett.

Az árak 50 kilogrammonként.

	Kezdeté	Változás
Buza áprilisra 1908	—	—
Buza májusra	—	—
Buza októberre	1128	1118—1125
Rozs májusra	—	—
Rozs októberre	933	931—940
Zab áprilisra	—	—
Zab májusra	—	—
Zab októberre	789	799—797
Tengeri júliusra	670	669—671
Tengeri májusra	651	664—663

A határidőüzlet.

Jobb amerikai jegyzések nyomán szilárd irányzattal nyílt meg a határidőüzlet. Az üzlet folyamán — nyereség-realizálások folytán az árak némileg bomorzosodtak. Zárhat felé azonban a spekuláció fedezései és vélemény vásárlásai következtében az alapirányzat barátságos hangulat és élénk üzlet mellett ismét megszilárdult.

Aki fél

vagy egész cipőket a nyári és sport szezonra elegáns kivitelben óhajt beszerezni, forduljon bizalommal Papp József polgári és katonai cipészhez Csapó-u. 22. Zenede melletti ház.

Goddam.

végre egy gyorsan és biztosan segítő tyukszem-tyukszem-gyűrű. **Cook és Johnson** amerikai szabad.

Tyukszem-gyűrű.

Darabja 20 fillér, 6 db 1 korona, postán 20 fillér a portó. Kapható a monarchia minden gyógytár és drogueriájában.

Serravallo

Vasas Kina-bora.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon

államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszor gyöngélkedők, vérszegények és lábók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata
Kapható:

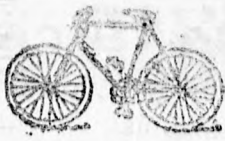
J. Serravalló-nál

1229 Triesz-Barcola.

A gyógyszerárakban 1/2 lit. ii. 2 kor. 60 fill.
1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

**Kerékpár, varrógép,
gramafon, villamos-**

sági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára. Nagy választék lemez-ujdon-ságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémesztergályozást, zománcolást, nickel-kezelést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh
Debreczen,
Hatvan-utca 8. szám.

**„Nizzai virágcsarnok és
nagykertészet“ Debreczenben
a főtéren, „Fehérló“-szálloda mellett
megnyílt**

s ott minden időben az idény legszebb rózsái mindig frissen metszve, ugyszintén a legszebb és legnemesebb szoba díszítmények, pálmák a legjutányosabban kaphatók. — A legizlésebben kötött menyasszonyi, névnapi, eljegyzési, lakodalmi és mellesokrok, virágrendezetek és minden néven nevezendő virágmunkák élő és művirágokból pontosan a kívánt időre is házhoz szállíttatnak. Csokorrendezetek, virágkosarak, Jardinierék. Legdivatosabb asztaldiszítések, társasbódék bankettek, vigalmak és lakodalmakra. Teremdiszítések, bálók, ünnepek és táncestélyekre, **Praeparált szalonpálmák virágkötészeti cikkek, ünnepl, gyász és pompakoszorúk.**

Szt.-Radegund,

Grác mellett, gyógyhely és vizgyógyintézet. Fölsőges vidéken 750—1500 méter magas hegyek és kiterjedt fenyvesek között, számtalan erdős sötány, kitűnő ivóvíz, enyhe edző éghajlat por nélkül. Pavillonrendszer. Tudományos vizgyógyimód, speciális masszáz emésztési zavaroknál, villanyozás, villanyos és szénsavas fürdők, diétakurák. Évenként 800-an többnyire magyarok látogatják, nyári lakások, olcsó árak. Grác-ból nyáron automobil-omnibusz. Az orvos magyar. — Prospektust ingyen küld dr. **Ruprich** igazg. főorvos.

**„Kovács“ kéneshatású
ártézi fürdő**

Bi-har-Diószegen.

Biztos hatása a köszvény és esuzos bántalmak különböző alakjainál; bőrbajok, vesék, máj, lép és méhdaganatainál és gyuladása-inál; aranyeres bántalmaknál; az idegrendszer számos megbetegedéseinél; törések és ficamok után visszamaradt tagmerevedéseknél, bőrbajoknál. Különösen felhívjuk a t. közön-ség figyelmét azon szerencés körülményre, hogy e vidéken állandóan fellépő malarikus lázak által okozott léptultengések a fürdő rövid használata után gyorsan eloszlanak, miért is mi mint utókúra ischias bántalmak után ugyszólván nélkülözhetetlen. A fürdő állandó orvosi felügyeletével a községi orvos ur van megbizva, ki a hozzáfutató betegeket a leggondosabb szakszerű kezelésben részesíti s a fürdő használatát illetőleg hasznos tanácsal látja el. **A fürdő október utoljáiig nyitva.**
Özv. Kovács Sándorné fürdőtulajdonos, akinél egy cserép- és téglagyár haszonbérbe vagy örökáron eladó.

GIZELLA-TELEP FÜRDŐ
MODERN VIZGYÓGYINTÉZET (PEST MEGYE)

VIZGYÓGYKEZELÉS. SZÉNSAVAS VILLANTOS-, FORRÓLEŐ. MŰR. SÓR. FENTŐ- ÉS NAPFÜRDŐ. VILLANTOZÁS. MASSAGE. MIZLALÓ ÉS SOVÁ-NITÓ KURÁK. REPEK PERKÉS PENSIO FÜRDŐ-MASZNÁLATTAL METI 60 KORONÁTÓL FELJEBB. NAGYMAROSRÓL KÜLÖN MAJÓ MEYE.

PÉNZ

kölcsön, sorsjegyekre, értékpapírokra és takarékpénztári részvényekre **90 százalék erejéig.**

- Erzsébet sorsjegyre,
- Jósziv „
- Magyar vör. ker. sorsj.
- Olasz „
- Osztirák „ (I)
- Pesti haza „
- Bazilika „
- Szerb állam „

Konvertált jelzalog sorsjegyekre, oly kölcsönöket eszközöl, mely tetszés szerinti időközben 1—2 koronájával visszafizethető csekély bankjuttalék ellenében

Álmosdi Sándor

kereskedelmi és bankirodájában
Debreczen, Kossuth-u. 18.

A SZÉPSÉG!

Az a világon egyedül álló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Crème**-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (szepelő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodásan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem bizza, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a **Margit-Crème** mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kezegetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépitésére és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépitőszert a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltüntetheti a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőratkát, mitsszert, arc és kézvörösséget. Az arc ideális szép, üde és ifju lesz s amellet a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér, rózsás és crème színben) 1 korona 20 fillér. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszer-tárában.

Főraktár Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferencz, Jóna és Jóna drogériájában, L. Kovács Nándor, Mihálovics Jenő, Muraközy László, Szilcz Ferenc, Tóth Béla gyógyszerészeknél. 168

**Utcai
lapelárusítók**
felvétetnek a kiadóhivatalban:
Debreczen, Aranv János-utca 2. sz.

Eredeti „O T T O“ benzin motorok cséplési célra.

Saját műhely!
IX. Mester-utca
81. szám alatt.

Saját műhely!
IX. Mester-utca
81. szám alatt.

továbbá benzin-, petrolin-, légszesz és szivógáz motorok faszén, antracit és koksztüze-lésre 1—1500 lóerőig LANGEN és WOLF motorgyár BUDAPEST VI., Váci-körút 59.

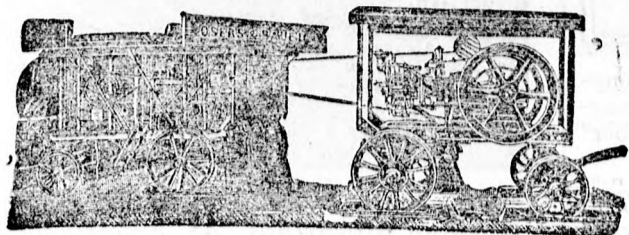
Balatonfüred,
Gyógyhely és tengerfürdő Zalavármegyében.

Posta, távirtda és telefon helyben. Elsőrangú fürdőintézet. Fürdőidény május 31-től szept. végéig

Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénsavas, vasas gyógyforrások; juhsavó-, tej- és szőlőkúra. — Szénsavas meleg pezsgőfürdők Schwartz rendszere szerint. Masszázs. Szénsavas hidegfürdők. Gőzfürdő, zuhanyok, balaton-tavi hidegfürdők és uszodák. — Orvosi tekintélyek által igen ajánlva: szivbántalmak, vérszegénység, görvény, gümőkór, csúz, köszvény, légző-szervek hurutos bántalmak, rekedtség, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-verbőség, női bajok és idegbántalmakban. — Hegyek által védett gyönyörű fekvés, diszes és célszerű berendezésű gyógyterem, sétaacsarnok, árnyékos sötányok, lombos park, fenyvesliget, tέρzene, naponként szimfoniadások, hetenként táncmulatság, élvezetes kirándulások, sétaacsolkázás. Elegáns lakások, csinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Junius 16-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-kal olcsóbbak. Napi ellátás személyenként 4 koronától. Vasuti állomások: Siófok és Veszprém (Jutas) Siófokról gőzhajón 1 óra. Veszprémtől bérkocsin 1 1/2 óra. Vasuti szezonjegyek 33 1/3%-os kedvezményvel, menettérti jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendel főorvosa: dr. Huray István, kir. tanácsos. — Lakásmegrendelések előleg befizetése mellett, Lingl Valérián fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüreden. — A Balatonfüredi ásványviznek, mely mint étrendi víz is igen kedvelt, főraktárosa: Édeskuty L., udvari ásványvizszállító Budapesten. Prospektussal ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.

OSERS és BAUER

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.
WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81-38.

Benzin-lokomobilok Benzin-motorok, szivógáz-motorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje. Üzemeltetés óra-
erőnként 2-3 fillér. Több száz telep üzemben. Ked-
vező fizetési feltételek. Elsőrendű, szolid gyártmány.
Arjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.
Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk
gépeket: Schlosz János és Társai, Szász-V. szász 8 HP
cséplő szerelvény, Papp János Iháros-Berény 8 HP,
Nagy J. Tsa Boglár 6 HP, Takács Imre malomtulaj-
donos Nagy Pásztó 75 HP szivógáz-telep, Stenger Vilmos
Nagy-Topolovecz 50 HP és még számos nagy urad.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piac-utca 72. szám alatt.
Foglalkozik a banküzlet összes
ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványo-
kat, nyilt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó köl-
csönt nyújt bekebelezés mellett
földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra,
árakra stb.

Átvész tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskére,
folyó (chek) számlára, pénztár-
jegyekre és

Vállalkozik minden egyéb bank-
ügylet kötésére.

Az igazgatóság.

Dr. Málvai Mihályné felsőbb leány tan.
és nevelő intézete.

Budapest, VI., Teréz körút 39. I. em.

Internátus és iskola, bennlakó, fél-
bennlakó és bejáró növendékek
számára. **Elemi iskola, felsőbb le-
ányiskola, továbbképző tanfolyam.**
Allamérvényes bizonyítványok, kor-
látolt számú növendékek. Gondos
családias nevelés. Egészséges, tá-
gas helyiségek, elsőrangú ellátás.
Kiváló tanerők. Bennlakó francia
és angol nevelőnők. Bővebb felvi-
lágosítást nyújt és kívánatra pros-
pektust küld

az igazgatóság.

Pénzem az nincsen nekem...

de kaphatok olcsó kamat
mellett ingatlanomra

Álmosdy Sándor

kereskedelmi és bankiro-
dájában Debreczen,
Kossuth-u. 18., ahol drá-
gább kamatu kölcsön is
olcsóbb kamatura konver-
tálható. (II)

DONOGÁN és SOMOSSY

Debreczen, 1

* * * Kistemplombazár. * * *

Ruha- és blouzelme ujdonságok,
Viole de laine, ruhavászon, angol
zephyr. — Gyönyörű női napernyők

!!! Óriási raktára !!!

SZOBRÁNCZ gyógyfürdő

Ungmegyében.

Glaubersós, hideg, kénes, sós viz. Gyomor-
o és májbetegék magyar Karlsbadja.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig.
Előidény: május 15-től június 1-ig. Utóidény: szeptember 1-től szeptember 15-ig 30 százalékos árengedménnyel a lakásoknál.

Ez a maga nemében páratlan gyógyviz mint ivógyógyimód biztos segínyt nyújt gyomor- és bélbajoknál s alhasi pangásoknál, makacs székrekedéseknek enyhén, oldólag hat, májbajoknál, epehomok és epekövekre oldólag hat. Vértúdulásoknál, szédülések, hidegek, gutaütési rohamoknál vérlévonólag, felszívólag hat, csúszos és kösvényes bántalmaknál a kór okozta erjesztési termékekre, elrakódásokra az ízületekben, azok oldására és kiküszöbölésére hat. Kövérség, szív-elhárjadás ellen, cukorbetegségeknek, vesebajoknál úgy a cukor, mint a fehérje kiváltást gyorsan és kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő különféle izzadmányokat, daganatokat, ízületi és esontbántalmakat, esontszűt kedvezően oszlatja. Görvélykórot daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izzadmányok, hashártyaizzadmányok felszívódását elősegíti, a legkülönbébb makacs idült bőrbetegségek ellen bámulatos gyorsan hat. — Vasuti állomás: az Alföldről és Pest felől jövőeknek Ungvár, a felvidék és illetve Kassa felől jövőeknek Nagy Mihály, honnan kényelmes bérkocsikon 1 és fél óra alatt elérhető. A víz otthon is sikerrel használható. Ara: egy nagy láda 40 üveggel 20 kor., kis láda 20 üveggel 11 kor. A víz a vasúton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozódások: „Szobráncz gyógyfürdő igazgatóságának Szobráncz gyógyfürdő” címzendeők. Posta és távirat-állomás helyben. A fürdő igazgató-orvosa: Dr. Russay Gábor Lajos. A fürdő igazgatósága.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3*10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férőruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
kiegondó, csak	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20. — K.-ért, szelvényt felöltőszövetet, turistalódent, selyemkangarót stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztgyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendelés, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék.

Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelés esetén is áruháiban.

Ingyen varrógép és kerékpár árjegyzék.

Tisztelettel van szerencsénk értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy Debreczenben a mai kor igényeinek megfelelően

varrógép és kerékpár üzletet rendeztünk be,
melynek vezetésével **FRISCHMAN VILMOS** urat biztuk meg.

Együttal értesítjük, hogy üzletünkben kizárólag a világhírű valódi amerikai és angol gyártmányu gépeket tartjuk raktáron, u. m.: karika-hajós, szivar-hajós, Singer, Czentral, Bobin, valamint minden e szakmába-vágó alkatrészeket, u. m.: cséve, csolnak, tű, csavarhuzó, olaj és olajozó, szij stb. stb. **Kedvező havi és heti részletfizetések.** — **Tíz évi jótálás.** — Egy próbavásárlás alkalmával meg fog győződni arról, hogy sehol olyan olcsón nem vásárolhat, mint nálunk. — Aki nálam gépet vásárol, azt díjmentesen megtanítom szabni és varrni és mindenféle himzésre.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve vagyunk tisztelettel

Singer és Társa bizományosa:

FRISCHMAN VILMOS

elsőrendű varrógép és kerékpár nagyraktára DEBRECZEN, Piac-utca 83. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel esedett szó 6 fillér.
 Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beiktatott.
 Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

Jobb zsánerű fiatal iparos, kinek üzlete van a főtérhez közel, ösmeretség hiányában ez uton óhajt megösmernedni tisztességes leánnyal vagy fiatal özvegygyel, kinek pár ezer frt hozománya van, árva leány előnyben részesül. Csakis komoly levelek vétetnek figyelembe. Levelet a kiadóba kérek „Komoly iparos eimen.”

Egy olyan özvegy asszonykát keresek, ki egy esinos, fiatal ember diszkrét barátságát óhajtja. Leveleket kérek „Páris éjjele” jeligére a kiadóba.

Modern hölgyek vagy özvegyek, kik unatkoznak és óhajtának egy fess uri ember diszkrét barátságát irjanak „Hajnalhasadás” jeligére a kiadóba.

Özvegy vagy unatkozó hölgyek ismeretségét keresem „Hü lovag” leveleket e lap kiadóhivatalába.

Ki unatkozik? Hölgyeim forduljanak bizalommal „Barna legény” eimen e lap kiadóhivatalába.

Ajánlat.

E hó végére állást keres egy szép írásu fiatal ember. Szives megkeresést levél által kér a kiadóba „Komoly ember” jeligére.

Hegedű órákat adok koronájával cím a kiadóba.

Egy jókarban levő kerékpár jutányos áron eladó Beresényi-utca 24. sz. a.

Kereskedelmi tanfolyamot végzett szép írásu fiatal ember ügynöki vagy hasonló irodába ajánkozik. Cím a kiadóban.

Irógép két színben ír, kifogástalan állapotban olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Kétszer lehuzott kerti borok eladók, Piac-utca 44., tudakozódhatni a kapusnál.

Eladó ház Csapó-utcan nagy telekkel. Értekezhetni felőle dr. Márton Kálmán ügyvédi irodájában Piac-utca 42.

Egy különbejáratu butorozott szoba kiadó és ottan jó házi koszt kapható. Csapó-u. 10.

Hatvan-utcai kert II. járás 5. szám alatt eladó egy új épület teljes felszereléssel értekezni lehet a kiadóba.

Hegedű tanítást elvállal egy végzett hegedűs, kezdő tanítványokat is igen jutányos áron tanít, szives fölkeresést levél által kérek „Varázskeringő” jeligére a kiadóba.

Intelligens fess özvegy uri nő sürgősen keres társat néhány száz forinttal jó üzlethez. Levelek „Társ” jeligére főpostarestante kéretnek.

Eladó szőlő. A nagy Boeskey-kertben 2 parcella remek fekvésű jó termő szőlőföld kedvező fizetési feltételekkel eladó. Értekezhetni Nap-utca 15.

Könyvelést vállal mérlegképes könyvelő az esti órákra. Cím a kiadóban.

Világos pince kiadó a Darabos-utca 5. sz. Értekezhetni ugyanott az emeleten.

Minden asszony vigyázzon! Tulsok gyermekáldas ellen megtanít védekezni kitűnő kézi könyvünk. Ára 1 kor 50 fillér (bélyegekben is.) Megküldi „Minerva” laboratorium Budapest, Wesselényi-utca 54. III/35.

Eladó 2 hegedű kitűnően kijátszva mesutánzat ár 8 frt és 15 frt, cím a kiadóban.

Vaskonyha eladó, jókarban levő. Cím a kiadóban.

Elegáns megjelenésű fiatal ember könyvelői vagy hivatali állást keres; szives megkeresést továbbit a kiadóhivatal „fiatal ember” jeligére.

Balatonhoz, vasúthoz közel, parkirozott udvarban, szép kilátással két butorozott szoba mellékhelyiségekkel kiadó. Még egy külön butorozott szoba kereszteni családok részére. Bővebbet Puky akadémiai tanárnál Keszthelyen.

Remek ház óriási telekkel Kossuth-utcán eladó. Vételár fele olcsó törlesztéses kölcsön, másik fele tisztán jövedelmez 7 százalékot. Cím kiadóban.

Hegedű tanárt ajánlok, aki magántanítványokat fogad igen jutányos áron. Leveleket kérek „Hegedű tanár” jeligére a kiadóba.

Jó megjelenésű kereskedő segéd, 24 éves, ki teljesen jártas a könyvelésben is, állást keres, szives megkeresést levél által kér a kiadóba „kereskedő segéd” jeligére.

Villany világítást,

telefonok, villamos csengők berendezését, javítását és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal, szolid árért eszközölöm. — FÖLDVARI L. Debreceni Első Elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. Kossuth-u. 1. Telefon 168.

Kereslet.

Bluz és pongyola varrónők és tanuló azonnal felvétetik Weinmann Dezső és Társa. Kistemplom Bazár.

Örökbe vennék 4—5 éves fiú vagy leány gyermeket. Szilágyi Gábor, Pallag, Hidvéger-tanya.

Fémesztergályos tanulónak tisztességes fiú felvétetik Füvessy Lajosnál, Simonffy-u. 15. szám a.

Egy nevelőnőt keresek, leveleket kérek „Kaland” jeligére a kiadóba.

Egy fiatal fűszeres segéd felvétetik Rosenfeld Mór Salétrom-utca 12.

Lakás kerestetik augusztus 1-re 3 szobás, a főuteától nem messze. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Egy kézi lány, írni, olvasni tudó, azonnal felvétetik a 2. sz. postagyűjtőbe Miklós-utcán.

Goldberger A. V.

hirdetési iroda

BUDAPEST, IV., „Róser Bazár”-ban (Károly-körút 22.)

helyeztetett át.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek **díjtalanul** szolgál.

Világítótetek, csillárok és szerelvények **des** választéka.

Telefon szám: 568. 1063

VÁSZON ÁRU

fehértanűk, valamint siffonok és paplanlepedő-vásznak, virágos és csikos osinvtok, damaszt étkező- és aszur kávésterítők, damaszt- és frottir törölközők, töröl-kendők es nankingok, valamint kész női fehértanűk és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Női ruha divatvásznakból

mintákat kívánatra készséggel küldünk.

MOSÓ ÁRUK

női rukákra, budai kékfestő voálok, cosmanosi savannak, judisch foulard, Batist, Atlas, Satin, 120 cm. széles sima szines francia batistok, angol zeifrek, szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és bluzok.

himzett batistban, vászonban, pongés selyemben

KÉSZFEHÉRNEMŰEK

vászon, siffon és batist női ingek, nadrágok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész ágyhuzatok, selyem, lüster és cloth alsó szoknyák, karton, kasmir és selyem paplanok, matrások

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divatzsebkendők

Szabó Lajos Fiai

divat-, vászon- és szőnyegáruháza

DEBRECZEN,

Rózsa-utca 1. szám alatt.

Alapított 1842. évben.